

Geuren vergeet je niet gemakkelijk

Op een kille ochtend liep ik langs de rivier om wat warmte van de zon op te vangen. Opeens rook het een beetje naar Janinka, heel lichtjes, een vleugje maar.

Ik bleef staan en snoof diep, want ik wilde de geur vasthouden. Het was maar een zweempje dat daar in de lucht hing. Het dwarrelde rond als een pluisje van een paardenbloem of een plukje kattenhaar dat door de wind wordt meegenomen. De geur zweefde voorbij. Ik deed mijn ogen wijd open en spitste mijn oren. Maar de geur was weg. Ik begon te rennen en keek of ik Janinka zag en luisterde of ik haar hoorde. Ik snuffelde in het rond in de hoop dat ik haar geur weer terugvond. Soms leek het alsof ik hem weer te pakken had, alsof ik het uiteinde van een draad beethad die ik maar hoefde te volgen om weer bij haar te komen. Maar telkens brak de draad en bleef aan een lantaarnpaal of een boomstronk hangen. Ik zou nog veel meer rondjes moeten lopen en rond moeten zwerven om haar terug te vinden.

Het duizelde me, toen ik even later bij de weg uitkwam. Een paar mannen waren bezig het voetstuk te repareren van een standbeeld van een meneer in een

regenjas met een snor en een spitse kin die naar iets in de lucht wees, naar Joost mag weten wat. Ik was nog een beetje in de war doordat ik dat vleugje geur was kwijtgeraakt en had niet in de gaten dat ik in nat cement stapte. Ik stond er alleen nog maar met mijn voorpoten in, maar een van die mannen begon meteen te schelden en gaf me een schop tegen mijn buik. Hij droeg grote laarzen met ijzeren punten en deed me daarmee zo'n pijn, dat ik door mijn poten zakte en viel. Ik stond meteen weer op en rende dwars over het natte cement. Mijn pootafdrukken waren er duidelijk in te zien.

Ze vonden het waarschijnlijk te veel moeite om het cement opnieuw glad te strijken, want ze lieten het zo. Het cement is opgedroogd en je kunt mijn sporen er nog steeds in zien. Ik ben nu dus deel van het monument. Het is alsof ik net zo belangrijk ben als de man in de regenjas met de snor en de spitse kin die omhoogwijst.

Strompelend stak ik de weg weer over. Mijn lijf deed nog steeds zeer van de schop die ik had gekregen. Bij de muur langs de rivier rook het vochtig en naar mos, maar het was net alsof ik daardoorheen weer een beetje de geur van Janinka terugvond. Ik blafte en keek rond. Toen bedacht ik dat het misschien alleen maar de herinnering aan haar geur was geweest. Als ik een geur in mijn herinnering probeer op te roepen, ruik ik hem op het laatst vaak ook echt. Dat zal nu ook wel zo zijn geweest, want ik merkte meteen dat de geur er al niet meer was. Het rook alleen nog naar natte

aaarde, mos, uitlaatgassen van vrachtwagens en hier en daar naar pis van een andere hond, of soms van mezelf van een tijdje geleden.

Ik wilde net de zoektocht naar dat flinterdunne spoortje opgeven, toen ik het op een houten tuinhek plotseling weer ontdekte. Ik wist het zeker! Het was de geur van Janinka. Het was alsof ze de spijlen van het hek had aangeraakt. Tussen de geuren van hout en beits, van groene aanslag en gras, van de was doen en van hoe het ruikt op zondagmiddag, hing daar Janinka's geur.

Helemaal in de verte rook ik de muffe lucht van een oud huis. Van nog verder weg kwam me de geur van versgebakken taart tegemoet. Eén geur stak boven alle andere uit en verziekte alles: de stank van een rat die daar nog niet zo lang geleden was langsgelopen.

Als je het hek voorbij was, rook je het niet meer. De stoep rook er alleen nog maar naar schoenen, voeten, drollen en platgetrapte kauwgom. Ik liep verder. Opgewonden snuffelde ik met mijn snuit langs de grond, speurend naar de voetsporen van Janinka, naar die lieve fijne geur van haar voeten. Ik snuffelde aan boomstronken, aan lantaarnpalen, aan het asfalt, aan de straatstenen en zelfs aan de tramrails, die naar ijzer en geknars roken, en waar het heel gevaarlijk was. Ik kwam droevige geuren tegen en luchtjes van vroeger, vage sporen van schoolboeken en bezwete mensen... Maar geen enkel spoor meer van Janinka.

Ik was verdrietig omdat ik Janinka geroken had, maar haar niet had kunnen vinden. Ik vond een fijn

plekje om in de zon te liggen en deed mijn ogen dicht. Ik snapte er niks van. Hoe kon die geur nu door de straat zweven en op de wind dansen of aan houten spijlen blijven hangen, als Janinka er niet was? Het was toch haar geur? Of was het de geur van iets wat erop leek?

Janinka was het meisje dat altijd met me speelde. Het meisje dat bij mij in huis woonde. In dat huis woonden ook een jongen, een man die naar sigaretten en inkt rook en een vrouw die dan eens naar bloemen en dan weer naar citroentaart rook. Toen had ik nog een thuis. Ik kon me niet meer herinneren hoelang dat al geleden was. Er waren heel wat dagen en nachten voorbijgegaan sinds de laatste keer dat ik op mijn grijze kleedje aan het voeteneind van Janinka's bed geslapen had. Het kleedje had dezelfde grijze kleur als de bomen en de weilanden. Het was warm geweest, het had gesneeuwd en gevoren en het was drie keer opnieuw warm geweest. Ook de lindebomen hadden nieuwe bladeren gekregen en in bloei gestaan en hadden drie keer heerlijk geroken.

In die tijd kon ik beter zien, beter ruiken en misschien ook de flauwe geuren beter opmerken. Ik weet het niet. Als ik erover nadenk, lijkt het zo lang geleden. Maar geuren vergeet je niet zo makkelijk. Volgens mij vergeet je ze nooit.

Iedereen ruikt anders en Janinka rook dan ook naar Janinka. Als jullie niet weten hoe Janinka ruikt, dan zal het lastig zijn om te begrijpen wat ik bedoel. Je zou

kunnen zeggen dat Janinka naar het begin van de dag rook en naar schone handdoeken en naar plezier en naar de prikkelende geur van zwart haar en grijze lippen. Ze had de grappige geur van gekietel op zondagochtend om zich heen, want dan sprong ze boven op me en kietelde mijn buik. Ik beet dan zachtjes in haar handen en in haar enkels, dat was mijn manier van kietelen. Ze kwam dan niet meer bij van het lachen en gierde het uit. Naar dat alles rook ze. En als ze op doordeweekse dagen uit school kwam, vermengde haar geur zich met de geur die alle kinderen bij zich hebben: een mix van potloden en gummetjes en van de droge geur van krijt. Ze rook gewoon naar Janinka, punt uit!

Het jongetje in huis heette Mirek en rook naar vonken. Je zou ook kunnen zeggen dat hij naar eikels rook, want hij had er altijd wel eentje in zijn broekzak omdat hij daar fluitjes van maakte. Ook zou je kunnen zeggen dat hij naar modder rook, omdat hij het leuk vond om na een regenbui in de plassen te stampen. Maar misschien rook hij toch wel het meest naar vonken. Hij had namelijk een elektrische speelgoedtrein waar kleine blauwige vonken vanaf sprongen en daar rook zijn haar een beetje naar.

Mijn huis stond in een straat vol lindebomen. In de voortuin was een klein grasveldje en er stonden wat planten. Als Janinka en haar broertje Mirek aan het einde van de middag uit school kwamen, dan herkende ik hun voetstappen al zodra ze de hoek om kwamen en onze straat in liepen. Je kon het nog nauwe-

lijks horen, maar ik begon dan al blij te huppelen. Het betekende dat er een poosje gekieteld zou worden, dat er sprintjes getrokken werden tussen de keuken en de huiskamer en dat er gekkigheid uitgehaald zou worden met koekjes.

Ik wachtte ze bij de deur op om tegen ze op te springen en om eens een flinke lik in hun gezicht te kunnen geven. Zij drukten hun lippen op mijn snuit en hun schoolkinderengeur vulde mijn hele neus.

Dan gingen ze aan de keukentafel zitten en haalden ze vellen papier en potloden tevoorschijn. Ze hadden dan een poos geen aandacht voor me en ik wist dan dat ik even geduld moest hebben. Daarna lieten ze me uit. Dat was het fijnste moment van de dag.

Ik vond toen heel veel dingen fijn. Sinds ik alleen ben, zijn er daar maar weinig van over.

DINGEN DIE IK FIJN VOND

In de fietsmand zitten en de bomen en de wolken voorbij zien trekken.

Jagen op mijn eigen schaduw tussen de lakens die in de tuin te drogen hingen.

Door het hele huis achternagezeten worden door de kinderen.

De kinderen door het hele huis achternazitten.

Op de trappers van Janinka's fiets kauwen.

Heel snel de trap in huis af rennen en dan, daar waar hij een bocht maakt, lekker over de gladde vloer glijden.

Op mijn rug gaan liggen en dat ze dan met hun blote voeten mijn buik kietelen.

Het water uit de tuinslang achternajagen.

Door het weiland rennen en onder de koeien door lopen.

Op regenachtige dagen op mijn achterpoten gaan zitten en dan mijn modderige voorpoten op de buik leggen van de man die naar sigaretten en inkt rook.

Mijn eigen bord hebben om van te eten.

Geen vlooien of teken hebben.

Mijn naam horen roepen.

Dat is allemaal voorbij. Opeens zat ik zonder huis en zonder kinderen, en was er niemand meer die me meenam op de fiets. Niemand meer om mee te spelen en niemand meer die mijn naam riep. En ik zat me de hele dag te krabben door de vlooien en de teken.